

Tá Astrup s

Jørn Astrup Hansen segði alment fravæl til Føroya Banka og føroyingar tann 29. apríl á móttøku í Føroya Banka. Vit prenta her røðurnar hjá fráfarandi forstjóranum Jørn Astrup Hansen og nýggja forstjóranum Janusi Petersen.

Astrup røddi:

Det er jeres bank

For godt 12 år siden kom jeg til Færøerne. Sandt at sige havde jeg ingen kvalificerede forestillinger om, hvad jeg gik ind til. Det var nok godt det samme. Havde jeg vidst, hvad der var i vente, var jeg sikkert slet ikke kommet.

Jeg vidste jo nok, at Sjóvinnubankin havde pådraget sig en slem lækage, men med landsstyret og den danske regering som garantier, måtte jeg jo tro, at der var taget hånd om problemerne. Det var der ikke. Problemerne fortsatte med at tårne sig op. Men jeg var stædig nok til at bide mig fast i bordkanten, og i dag kan jeg se tilbage på en oplevelse, som er de færreste bankfolk forundt.

Jeg kom til Færøerne midt i livet. Ved en tilfældighed. Det er personlig forfængelighed, som en gang imellem får os til at tro, at vi er vor egen lykkes smed. Tilfældigheder førte til, at jeg blev direktør først i Sjóvinnubankin og siden i FØROYA BANKI. Det skyldtes mestendels, at jeg stod under a i telefonbogen.

Jeg kan jo næsten ikke begribe, hvordan det dog gik til, at jeg i 90'erne, som kom til at vende op og ned på mangt og meget på Færøerne, fik lejlighed til at følge begivenhederne på klods hold. Fra tid til anden kom den bank, som jeg var direktør for, jo i øvrigt til at spille en ikke helt ubetydelig rolle, og en gang imellem måtte jeg også selv på scenen.

Det er indlysende, at vi i dag kunne have ønsket os dele af forløbet på en anden måde. Det er let bagefter, når der ikke længere er brug for gode råd, at indse, hvad andre skulle have gjort på et tidligere tidspunkt. Men det nytter i dag

– Eg eri givin við at filosofera yvir, um eg havi arbeitt fyri at liva, ella um eg heldur havi livað fyri at arbeiða. Men eg havi havt tann serrættin, at eg í Føroyum havi havt eitt arbeiði sum engageraði meg. Eg haldi, at tað, vit tókust við, gjørdi mun, segði Jørn Astrup Hansen í avskeðsrøðu síni

Mynd: Jens Kr. Vang

jo alt sammen så lidt. Livet må leves forfra, men kan kun forstås bagfra, som Søren Kirkegaard udtrykte det. Det er derfor, det er så pokkers vigtigt, at vi lærer af vore fejl.

Det var ikke banken, men politikerne, der skrev drejebogen til Færøernes største drama i nyere tid. Men bankerne, først Sjóvinnubankin og Føroya Banki og siden fusionen i 1994 FØROYA BANKI alene, blev i vidt omfang omdrejningspunktet for den økonomisk-politiske genopretning af Færøerne.

Jeg er godt klar over, at ikke alle her på øerne oplevede denne model for genopretningen som et frit valg. Til gengæld var det

Færøernes, og færingernes, eget frie valg, at jeg blev direktør for den bank, der blev så centralt placeret i begivenhederne. Og I var selv ude om det, når jeg blev siddende i stillingen så længe.

Hvis jeg ikke havde haft et færøsk mandat, så havde det jo slet ikke kunnet lade sig gøre. Nok er det bestyrelsen, der ansætter og afsætter direktionen, og nok er ejerskabet til FØROYA BANKI placeret i en fond, der antages at optræde uafhængigt af landsstyret. Men hvis der politisk, eller folkeligt, var blevet rejst tvivl om mit mandat, så var min karriere på Færøerne blevet ganske kort. Det siger jo sig selv.

Men når jeg blev så længe, så alt for længe, så var det jo også fordi, jeg blev bidt af opgaven - og af Færøerne.

Jeg er taknemlig for og rørt - men også lidt forbløffet - over, at I betroede mig sammen med bestyrelsen og mine kolleger i banken at administrere den meget betydelige indflydelse, som med kapitalindskuddene i 1992-93 blev placeret i FØROYA BANKI. Fra den første dag fyldte opgaven mig med ydmyghed. Ingenting før har nogen vist mig en så næsten ubegrænset tillid. Det vil næppe heller ske igen. (Eller som arbitragechefen i Midtbank trøstede mig, da hun havde sat nogle

millioner overstyr ved at spekulere i dollar: Det vil ikke ske igen - hun var jyde. Og så gik hun ned og satte yderligere et par millioner overstyr ved spekulation i yen).

Jeg er holdt op med at filosofere over, om jeg har arbejdet for at leve, eller om jeg måske snarere har levet for at arbejde. Men jeg har været så privilegeret, at jeg på Færøerne har haft et arbejde, som engagerede mig. Jeg syntes, at det, vi beskæftigede os med, gjorde en forskel. Ikke bare for os i banken, men også for andre. Nok drejede det sig for banken også om debet og kredit, men det drejede sig ikke bare om debet og kredit.

Jeg er bankens bestyrelse dybt taknemlig. Den bestyrelse, som i 1992 ansatte mig, og den bestyrelse, som til stadighed var direktionen til meget stor støtte. Tak til bankens medarbejdere, naturligvis. I havde en underlig stabejs som direktør, men I lod jeg aldrig mærke med noget.

Stor tak til alle de mennesker, jeg har mødt gennem banken - især bankens mange kunder Gudene skal vide, at vi mødtes under vanskelige vilkår i 1993. Sikkert oplevede I mig dengang som en prøvelse - som en af de syv plager. Selv om jeg er lidt loren ved udtrykket, som under krisen i 90'erne blev brugt en del af en større mand